

FUNCȚIONARUL DESTINULUI de Horia Gârbea • THEATRUM MUNDI • Regia și ilustrația muzicală: Vasile Nedelcu • Scenografia: Doru Zamfir • Mișcarea scenică: Varvara Ștefănescu • Distribuția: Silvia Codreanu (Cleo), Cristian Moțiu (Fred), Lia Bugnar (Străinul).

Destinul Funcționarului...

Faptul că Theatrum Mundi, sub conducerea lui Ion Cocora, își asumă o "zonă de risc" mizând pe piese ale tinerilor dramaturgi este lăudabil în sine și binevenit în general, cu condiția ca, măcar din când în când, să apară câte un norocos al loteriei "riști și câștigi" în brațele căruia soarta, bătrâna prostituată, să-și arunce cu nonșalanță jartiera succesului. Speram că acest lucru se va întâmpla cu Horia Gârbea, scriitor prolific și polivalent, care a dobândit rapid recunoaștere și premii în toate "probele" literare unde și-a încercat condeiul: poezie, proză, teatru, publicistică. Din păcate, **Funcționarul destinului**, una dintre piesele sale mai vechi, plăcută la lectură, dar nu atât de plină de dinamism și vervă a replicii cum sunt cele ulterioare (*Doamna Bovary sunt ceilalți*, *Pescărușul din livada de vișini*, *Cine l-a ucis pe Marx?* etc.) n-a fost lozul său câștigător. Poate că, în condițiile unor așteptări mai modeste, eșecul **Funcționarului...** ar fi putut trece drept un semisucces al zonei de risc. Nu e însă cazul lui Horia Gârbea, care a semnat traduceri & dramatizările & adaptările pentru producții de vârf ale stagiunilor trecute, *Iluzia comică* fiind probabil exemplul cel mai grăitor. Regizorul Vasile Nedelcu a încercat să dezvolte pe verticală, să accentueze dimensiunea metafizică a unei prea-cunoscute povești conjugale, cu recuzita ei de nevroze, certuri, șicane, rutină, plictiseli și evadări adulteroase. Ambiguitatea introdusă de dramaturg prin apariția celui de-al treilea perso-

naj – care poate fi doar un caragialian amant al amantei sau un înger bugetar trimis să rezolve dramoleta cuplului – este sporită prin distribuirea unei actrițe (Lia Bugnar). Planează astfel o sexualitate incertă asupra nou-sositului și se sugerează un triumf amoros ce se poate roti la infinit, ca o simpatie jucărie a sorții. Scenografia lui Doru Zamfir e centrată pe o cadă de baie deasupra căreia se află o colivie, aici fiind spațiul simbolic de prizonierat onirico-domestico-erotic al soției (Silvia Codreanu). Un paravan separă interiorul familial de exteriorul social, soțul (Cristian Moțiu) venind de fiecare dată "de după", din afară, ca în niște duble cinematografice ale unor scene cotidiene. Deși putem construi un

extratext incitant pe pre-textul spectacolului, miza producției nu a fost atinsă. Actorii nu fac față decalajului dintre situațiile dramatice, nu foarte speciale în esență, și supralicitarea lor scenică, șarjând de cele mai multe ori, cum face Cristian Moțiu, obligându-și partenera să pluseze și ea. În minus, Lia Bugnar e doar o prezență ștearsă care nu reușește să aducă necesara aură de mister – "balast" obligatoriu al unui purtător de cuvânt al ursitei/fatalității. Degeaba Silvia Codreanu face risipă de vervă actricească pe scena prea îndepărtată de public, spectacolul nu trece rampa, oricât am dori-o, și noi, și autorii lui.

Saviana Stănescu

Fericirea și nefericirea de a fi actor

Revelația spectacolului coupé Cehov cu *Ursul și Cântecul lebedei* o constituie fantezia regizorului Bogdan Cristian Drăgan, care ne-a cucerit și în recitalul actriței Natașa Raab cu *Nașterea* de Constantin Voiculescu. Bogdan Cristian Drăgan, născut în 1956, este

URSUL și CÂNTECUL LEBEDEI, spectacol-coupé pe texte de A.P. Cehov • TEATRUL NAȚIONAL din CRAIOVA • Data reprezentației: 29 decembrie 1999 • Regia: Bogdan Cristian Drăgan • Scenografia: Lia Dogaru • Distribuția: Anca Dinu (Elena Ivanovna Popova), Ion Colan (Grigori Stepanovici Smirnov), Valeriu Dogaru (Luka), Marian Politic (Nikolai Mihailovici), Vasile Cosma (Vasili Vasilici Svetlovidov), Lucian Albanezu (Nikita Ivanîci).

absolvent al Facultății de Relații Economice Internaționale și al secției de Regie Film și TV de la U.A.T.C. Are o filmografie reprezentativă cu producții de scurt și lung metraj, selecționate și premiate la festivaluri naționale și internaționale. A debutat în regia de teatru în 1995, la Naționalul craiovean, cu **Domnișoara Iulia** de August Strindberg. Ca autor al pieselor de teatru **Revolta de pe urmă** a **Evei Braun** și **Bietul John** a primit Premiul Fundației "Elvira Godeanu". A fost membru al echipei de scenariști ai serialului radiofonic **Piața Rotundă**, produs de BBC, laureat la Festivalul Internațional de la New York.

Aducând la rampă piesele cehoviene, Bogdan Cristian Drăgan folosește cu imaginație elemente de extratext și apelează adecvat la procedee filmice. Moartea, tratată în registru comic și grav, devine laitmotivul spectacolului. În **Ursul**, războiul ridicol dintre moșierul petrecăreț Smirnov (Ion Colan) și văduva neconsolată Elena Popova (Anca Dinu) este comentat de către soțul răposat (Marian Politic), imor-

talizat într-un tablou. Astfel, poza și prefăcătorii îndrăgostiților sunt deconspirate cu umor. În final, cerul se închide surprinzător. Locul mortului este luat de către Smirnov, decedat și el, în timp ce văduva așteaptă noi pețitori, asistată de un valet pedant (Valeriu Dogaru) și de un personaj adorabil (cățelul Grig). Ne amuzăm copios, moartea părând o glumă bună.

În **Cântecul lebedei**, râsul se crispează. Bătrânul histrion din piesa lui Cehov este văzut ca un alter ego al actorului Vasile Cosma, sărbătorit cu ocazia celor 75 de ani de viață și 55 de ani de activitate teatrală. Participăm la un recital-testament spiritual. Regizorul speculează inteligent legătura intimă născută între interpretul Vasile Cosma și drama personajului. Resimțim, o dată cu eroul și artistul, teama de a trece prin viață anonim, de a fi uitați, de a muri. Avându-l ca martor pe Sufleur (întruchipat nuanțat de către Lucian Albanezu), Vasile Cosma se confesează în legătură cu această meserie dură, clădită pe dragoste și disperare,

vorbindu-ne despre fericirea și nefericirea de a fi actor. O face cu forță și emoție. Eroul moare singur pe scenă, dar aureolat de glorie. În tabloul din **Ursul**, acum transformat în ecran și rampă, personajul zace prăbușit în timp ce se derulează imagini filmate cu roluri celebre, create de Vasile Cosma în lunga sa carieră. Masca este un talisman pentru eternitate. Arta ne dă iluzia că rămânem...

La realizarea acestui spectacol, riguros și elegant, Bogdan Cristian Drăgan a avut un catalizator admirabil în scenografia tinerei Lia Dogaru. Elemente stilizate din costume și decor nasc asociații surprinzătoare, dezvăluind cu ironie sau tandrețe natura ascunsă a lumii cehoviene.

Talentatul cuplu artistic Bogdan Cristian Drăgan - Lia Dogaru este o achiziție inspirată a trupei craiovene și a directorului Emil Boroghina. Această montare îi recomandă pentru colaborări viitoare pe texte de anvergură.

Ludmila Patlanjoglu

Anca Dincă și Ion Colan

foto: Dorian Delureanu